

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii - Dezvoltarea sectorului serviciilor în teritoriul GAL Banat-Vest

CODUL Măsurii - M6.1/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT.

În prezent, în teritoriul microregiunii noastre, oportunitățile de angajare sunt reduse, în special în sectorul non-agricol, populația depinzând în principal de activitățile agricole acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență. Populația din teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest este în curs de îmbătrânire, amplificând acest fapt și puternica tendință de emigrare, în special a tinerilor. În teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest, una din caracteristicile socio-economice comune existente la nivelul UAT-urilor din teritoriu este **slaba dezvoltare a sectorului serviciilor non-agricole**, ponderea acestui sector fiind de 7,81% din economia totală a microregiunii și 34,13% din totalul sectorului terțiar (comerț, turism, servicii). Având în vedere specificul economiei locale marcat în preponderență de activitățile agricole de autoconsum, **sprijinirea serviciilor non-agricole** joacă un important rol socio-economic pentru teritoriu. În urma realizării analizei diagnostic și analizei SWOT, la nivelul GAL Banat-Vest, am identificat **nevoia de stimulare și susținere a antreprenoriatului în teritoriul GAL în sectorul serviciilor către populație** care este în rezonanță cu nevoia diversificării activităților în teritoriu și cu majorarea numărului locurilor de muncă, altele decât cele din activitățile strict agricole. Totodată, nivelul scăzut de competențe în utilizarea noilor tehnologii informaționale (aptitudini TIC), parte a competențelor cheie, comune mai multor ocupații, poate influența negativ managementul la nivel de firmă. **Măsura** își propune să **contribuie la dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului și să crească gradul de atractivitate al teritoriului, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban mare în căutarea unor noi oportunități socio-economice**. Totodată, având în vedere că, nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus, **măsura** își propune **încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și/și consolidării afacerilor din teritoriul GAL. Pentru a crește standardele de viață a populației din teritoriu, **măsura va contribui la: mărirea numărului micilor întreprinderi sau afaceri în domeniul serviciilor către populație; ocuparea forței de muncă la nivel local; consolidarea și extinderea afacerilor deja existente, creșterea veniturilor și crearea de alternative ocupaționale**. Ca urmare a celor prezentate anterior, în cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții în microîntreprinderile și întreprinderile mici din teritoriul GAL care creează sau dezvoltă activități non-agricole în sectorul serviciilor către populație, în teritoriul GAL.

1.2. Obiectiv de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 , litera c)

c). Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectivele specifice ale măsurii:

1. Dezvoltarea socio-economică echilibrată a teritoriului GAL prin stimularea mediului de afaceri local, contribuind la creșterea sectorului terțiar;
2. Obținerea de venituri alternative pentru populația din teritoriu și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol;
3. Dezvoltarea serviciilor locale existente; crearea și/sau menținerea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației din teritoriul GAL.

1.4. Măsura contribuie la următoarele priorități prevăzute la art.5, Reg.(UE) 1305/2013:

Prioritate principală: P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Prioritate secundară: P1 Încurajarea transferului de cunoștințe, în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. a pct. (ii), lit.b, alin. (2), și alin. (6), din Reg.(UE) nr.1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniile de Intervenție prevăzute la art. 5, Reg.(UE) 1305/2013.

Domeniu de intervenție principal: 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă,

Domenii de intervenție secundare: 6B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

6C. Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale și **1C.** Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

1.7. Măsura contribuie la următoarele obiective transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Inovare. Diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități pentru mediul de afaceri din teritoriul GAL, va crea posibilități pentru adoptarea de metode noi pentru creșterea performanțelor firmelor din teritoriu precum și oportunități pentru profesionalizarea managementului și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului reprezentat de GAL. Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă, reducerea sărăciei, promovarea incluziunii sociale la nivelul comunităților locale din teritoriul reprezentat de GAL. Solicitanții proiectelor vor fi încurajați să se specializeze în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. Totodată, vom pune accent pe încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (în special cursuri în domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC)). Astfel, plecând de la premisa adoptării unor măsuri de stimulare a solicitanților în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții, nivelul de competențe va fi punctat în cadrul criteriilor de selecție locale aferente măsurii.

Mediu. GAL Banat-Vest pune accent pe evaluarea impactului proiectelor asupra mediului, astfel că, în ghidul solicitantului aferent măsurii se va avea în vedere solicitarea unor documente specifice de la instituțiile abilitate, privind impactul proiectului asupra mediului înconjurător.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile M2/2B, M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura se află în relație de sinergie cu măsurile: M6.2/6A, M 6.3/6B, M 6.4/6B, M6.5/6B

2. Valoarea adăugată a măsurii este dată de: impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă trei dintre cele mai importante probleme identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume slaba reprezentare a sectorului de servicii, slaba reprezentare a antreprenoriatului local și migrația forței de muncă, în special a tinerilor din teritoriu în străinătate și în zonele urbane mari; caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului; orientarea către sectorul non-agricol în domeniul prestării de servicii către populație, constituie un răspuns logic la cerințele pieței, aflată în plină schimbare, contribuind totodată și la absorbția surplusului forței de muncă eliberate din sectorul agricol. Crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile, înființarea și consolidarea afacerilor, servicii și activități care generează locuri de muncă și un venit suplimentar vor duce la îmbunătățirea standardelor de viață a locuitorilor din teritoriu și implicit la reducerea sărăciei; dezvoltarea antreprenoriatului din teritoriu, a activităților non-agricole în domeniul prestării de servicii către populație, stabilite în concordanță cu specificul local, așa cum reiese din analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2013 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg. (UE) 1303/2013; Reg.(UE) 1305/2013; Reg. (UE) 1407/2014.

Legislație națională: OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; OUG 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național; Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL; Fișa Măsurii 6 din PNDR 2014-2020; Ghidul solicitantului pentru măsura 6.4 din PNDR 2014-2020.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici nou înființate sau existente care își propun modernizarea activității neagricole derulate, din teritoriul GAL, Cabinete medicale, stomatologice și veterinare;
- tinerii fermieri care au accesat măsura M2/2B, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând măsura M6.1/6A;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici, cabinete medicale, stomatologice și veterinare care își propun furnizarea de servicii în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

Beneficiari indirecți: Persoane fizice din teritoriul GAL aflate în căutarea unui loc de muncă; Persoane fizice și juridice din teritoriul GAL care beneficiază de serviciile prestate la nivelul teritoriului; Întreaga comunitate din UAT-ul unde se implementează proiectul;

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile: Sprijinul se acordă pentru activitățile previzionate în îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi

eligibile, indiferent de natura acestora.

Activitățile eligibile în cadrul măsurii nu pot fi decât activități de servicii prestate pentru populație: reparații mașini, unelte, obiecte casnice, organizare de evenimente, formare, consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii foto-video (industrii creative), servicii tehnice, administrative, precum și alte servicii destinate populației din teritoriu. Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul măsurii va fi prezentată ca anexă la Ghidul solicitantului aferent măsurii.

Acțiuni neeligibile: Activitățile de prestare de servicii agricole, Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole proprii, Investiții pentru activități meșteșugărești, Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement; Producere de combustibil din biomasa (fabricare de peleți) în vederea comercializării, **vor fi excluse de la finanțare.**

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în tipul de activități sprijinite prin măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate;
- Solicitantul trebuie să demonstreze, cu documente justificative specifice că, atât investiția cât și implementarea proiectului nu produce efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

8. Criterii de selecție:

- Proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55;
- Reprezentanții legali ai persoanelor juridice care aplică în cadrul măsurii au domiciliul stabil de minim 3 ani în teritoriul GAL;
- Proiectele care crează locuri de muncă la nivelul teritoriului GAL;
- Se va acorda prioritate proiectelor persoanelor juridice a căror reprezentanți legali au studii superioare, post-liceale, liceale;
- Proiecte care includ cursuri de formare pentru angajați/managerei în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții(1C) *Se va acorda punctaj suplimentar pentru cursuri de utilizare a TIC. Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Proiecte implementate de entități juridice private care au accesat măsura M2/2B, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând măsura M6.1/6A;
- Proiecte implementate în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil/proiect atât pentru proiectele finanțate din fonduri FEADR cât și pentru EURI va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil, atât pentru proiectele finanțate din fonduri FEADR cât și pentru proiectele finanțate din fonduri EURI va fi de 90%.

Justificarea aplicării sprijinului:

În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere aspectele identificate atât la capitolul analiza diagnostic, cât și la capitolul analiză

SWOT, astfel: din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; populația din teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest este în curs de îmbătrânire; slaba dezvoltare a sectorului serviciilor non-agricole către populație; slaba pregătire profesională și antreprenorială a populației din teritoriul GAL; nevoia de încurajare a solicitanților de a continua învățarea pe tot parcursul vieții și de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și/sau consolidării afacerilor din teritoriul GAL; oportunitățile de angajare reduse, în special în sectorul non-agricol, populația depinzând în principal de activitățile agricole acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență; nevoia de consolidare și extindere a afacerilor deja existente, creșterea veniturilor și crearea de alternative ocupaționale; nevoia de stimulare și susținere a antreprenoriatului în teritoriul GAL, în sectorul serviciilor către populație care este în rezonanță cu nevoia diversificării activităților în teritoriu și la majorarea numărului de locuri de muncă, altele decât cele din activitățile strict agricole; nevoia de a crea alternative ocupaționale pentru populația din teritoriul GAL; necesitatea prevenirii migrației persoanelor cu studii superioare, în special a tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest către centre urbane mai mari sau alte țări, tineri care în general, au posibilități financiare reduse pentru realizarea unor afaceri; creditele de investiții și liniile de finanțare se obțin greu de către persoanele juridice, atât de către cele nou înființate cât și de cele existente datorită condițiilor exigente de garantare a returnării împrumutului.

Având în vedere: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea către câteva activități economice necesare a fi derulate în teritoriul nostru; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; greutățile întâmpinate de micii întreprinzători în obținerea unor credite fără garanții materiale; valorii adăugate a măsurii care contribuie la o dezvoltare economică durabilă, la creșterea atractivității teritoriului pentru mediul de afaceri și micii întreprinzători, la stoparea migrării forței de muncă, în special a tinerilor din teritoriu, la promovarea incluziunii sociale, combaterea discriminării, îmbunătățirea standardelor de viață a locuitorilor din teritoriu și implicit la reducerea sărăciei.

Am hotărât ca intensitatea sprijinului public nerambursabil să fie în procent de 90% pentru operațiunile generatoare de venit, cu mențiunea că intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (ii) și Anexa II la R (UE) 1305/2013, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale prin crearea și/sau dezvoltarea de activități neagricole pentru întreprinzătorii din teritoriul GAL care se încadrează în categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici.

10. Indicatori de monitorizare

Cheltuiala publică totală din fonduri FEADR: 383.534,07 Euro

Cheltuiala publică totală din fonduri EURI: 11.517,93 Euro

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Locuri de muncă create	1
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	1
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		Minim 1
2. Nr. de cursuri de formare		1
din care cursuri de utilizare TIC		1

*locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de PFA sau ÎI, în vederea depunerii cererii de finanțare, cu maxim 6 luni înainte de depunerea cererii de finanțare pe măsură.